

Програма підтримки сім'ї на 2016-2020 роки

1. Загальні положення

Сім'я є інтегральним показником розвитку, який відображає моральний стан суспільства і є могутнім фактором формування демографічного потенціалу. Від сім'ї залежить виховання наступних поколінь, що є передумовою розвитку та процвітання держави. Саме тому суспільство зацікавлене в фізично й морально здоровій сім'ї, яка здатна реалізувати свій соціальний потенціал та відтворювальну функцію, забезпечити не лише власне виживання, а й розвиток.

Актуальність розроблення і прийняття цієї Програми зумовлена необхідністю реалізації сучасної політики держави у сфері створення сприятливих умов для всебічного розвитку сім'ї та кожного з її членів, виконання сім'єю своїх функцій, підвищення її життєвого рівня, посилення ролі сім'ї як первинного осередку суспільства, відповідальності батьків за народження та виховання дітей.

Підвищення рівня індивідуальної свободи та можливостей вибору тієї чи іншої моделі шлюбно-сімейної поведінки в наш час не завжди поєднується з усвідомленням сімейних обов'язків, відповідальним ставленням до шлюбних стосунків та виховання дітей, до свого здоров'я та здоров'я інших членів родини. Соціально-демографічний розвиток країни впливає і на розвиток даних проблем у місті, що характеризуються низкою несприятливих показників, серед них: рівень розлучень в 2013р. - 372 сім'ї, 2014р. - 215 сімей, станом на 01.12.2015р. розлучилось 294 сім'ї; поширення незареєстрованих шлюбів; висока частка неповних сімей, у яких дітей виховує один із батьків, як правило мати; кожна дев'ята сім'я - неповна.

Станом на 01.12.2015р. у м.Хмельницькому проживає 268,5 тис. осіб, з них: 142,6 тис. жінки, 122,3 тис. чоловіки. Третина з них становлять сім'ї. В 2012р. одружилось - 2216 молодих пар, в 2013 році - 2453 молодих пар, в 2014 році - 2624 молодих пар, у 2015 році - 2645. Кількість дітей в місті віком до 17 років - 10059 осіб.

Соціальні фактори (рівень матеріального доходу, забруднення довкілля, безробіття, спосіб життя, шкідливі звички, харчування) відіграють значну роль у збереженні здорової сім'ї. Найбільш вразливими залишаються багатодітні сім'ї. На обліку управління праці та соціального захисту населення перебуває 1190 багатодітних сімей, з них: 105 сімей, в яких виховується 4-ро неповнолітніх дітей, 42 сім'ї, в яких виховується 5-ро і більше дітей, 140 сімей, в яких є дитина - студент.

Багатодітні родини перебувають під соціальним супроводом управлінь: праці та соціального захисту населення, освіти, культури і туризму, молоді та спорту, охорони здоров'я, служби у справах дітей Хмельницької міської ради.

Залишається гострою проблема соціального розшарування суспільства, втрати сімейних цінностей, що призводить до збільшення кількості неповних сімей, соціальних сиріт, зростання рівня підліткової агресії.

Впродовж останніх років в місті зберігається тенденція до погіршення стану здоров'я дітей, зумовлена негативними факторами соціально-економічного, екологічного та психоемоційного характеру. Вплив постійно діючих факторів ризику, в тому числі стресові перевантаження, зокрема у шкільному віці, призводять до порушення механізму саморегуляції фізіологічних функцій і сприяє розвитку у дітей хронічних захворювань.

За даними проведеного комплексного поглибленого профілактичного огляду лікарями Хмельницької міської дитячої лікарні у 2014-2015 навчальному році виявлено багато дітей з патологічними відхиленнями у стані здоров'я. Тобто загальна патологічна враженість з основних соматичних, психоневрологічних і ендокринних захворювань становить 29,0% від загальної кількості учнів 1-11 класів. Епідеміологічне вивчення стану здоров'я школярів міста свідчить, що практично здорові діти складають лише 48,2%, мають патологічні відхилення у стані здоров'я - 44%, а 7,8% дітей мають важку хронічну патологію.

Загрозливого поширення серед молоді міста набули такі соціально небезпечні хвороби:

туберкульоз, СНІД, наркоманія, хвороби, що передаються статевим шляхом. Починаючи з 90-х років набуває загрозливого характеру динаміка росту ВІЛ - інфікованої та наркозалежної молоді.

За останні роки покращилася робота з дітьми та підлітками за місцем проживання, впроваджуються нові форми роботи підліткових клубів. В мікрорайоні Озерна відкрито новий різнопрофільний клуб за місцем проживання. Всього двадцять два клуби, за місцем проживання в яких займаються 1467 дітей та підлітків, що становить 22% від загальної кількості дітей та молоді від 6 до 35 років.

Вищезгадані питання не можуть бути розв'язані зусиллями окремих управлінь, відділів, громадських організацій, тому актуальним стало питання прийняття міської Програми підтримки сім'ї на 2016-2020 роки.

2. Мета та основні завдання

Мета Програми полягає у створенні правових, соціальних і економічних умов для належного функціонування та розвитку сім'ї, утвердження духовно і фізично здорової, матеріально та соціально благополучної сім'ї, забезпечення виконання сім'єю основних її функцій.

Основним завданням Програми є:

- всебічне зміцнення правових, моральних та матеріальних засад сімейного життя;
- запровадження правової, психолого-педагогічної та організаційно-методичної системи з метою створення оптимальних соціально-економічних умов для повноцінного виховання дітей у сім'ї;
- підвищення рівня економічної активності та самостійності сімей, передусім тих, що мають дітей, оптимізація їх соціального захисту;
- створення системи цілеспрямованої підготовки майбутніх батьків до подружнього життя, підвищення рівня психолого-педагогічної культури громадян міста;
- стимулювання активності місцевих громадських організацій, діяльність яких спрямована на підтримку сім'ї.

3. Механізм реалізації

Програма буде реалізована шляхом:

- збільшення видатків на зміцнення культурно-просвітніх центрів, гуртків та студій;
- активізації роботи виконавчих органів Хмельницької міської ради, громадських організацій, закладів освіти і культури;
- проведення фестивалів та конкурсів з метою відродження сімейних цінностей;
- забезпечення організаційних умов впровадження цільових програм здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я, підготовки до сімейного життя;
- впровадження культурно-просвітницьких, виховних програм для сім'ї, дітей та молоді з метою утвердження національних, історичних традицій української сім'ї, організація змістовного дозвілля.

Реалізація Програми відбуватиметься у строки, визначені планом заходів щодо підтримки сім'ї на період з 2016 року до 2020 року.

4. Відповідальні виконавці Програми

Відповідальність за виконання Програми покладається на:

- управління молоді та спорту;
- управління культури і туризму;
- управління праці та соціального захисту населення;
- управління освіти;
- управління охорони здоров'я;
- службу у справах дітей.

5. Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення виконання Програми підтримки сім'ї на 2016-2020 роки проводиться у відповідності до законів України про Державний бюджет на відповідний рік, інших нормативно-правових актів. Видатки для виконання даної Програми здійснюються за рахунок коштів, передбачених у міському бюджеті на відповідний рік з уточненнями.

6. Очікувані результати Програми

Виконання заходів згідно з додатком до Програми сприятиме створенню належних соціально-економічних умов для повноцінного і самодостатнього функціонування сімей та виховання дітей, формування культури сімейних стосунків, підвищення відповідальності батьків за виховання дітей, внаслідок чого:

- поліпшиться організаційне, інформаційне і науково-методичне забезпечення реалізації державної політики у сфері підтримки сімей;
- підвищиться рівень готовності молоді до подружнього життя та виконання функцій батька і матері;
- зменшиться кількість розлучень;
- зменшиться кількість злочинів, пов'язаних з насильством у сім'ї;
- удосконалиться практика ведення єдиного обліку сімей, які опинились у складних життєвих обставинах, шляхом ведення відповідного банку даних;
- покращиться система надання допомоги сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах та їх соціальний супровід;
- удосконалиться механізм надання психологічної, юридичної, інших видів допомоги з питань шлюбу, сім'ї та виховання дітей;
- першочергово надаватиметься перевага при працевлаштуванні багатодітним матерям та молоді з багатодітних родин;
- здійснюватиметься першочергове оздоровлення та санаторно-курортне лікування дітей з малозабезпечених та багатодітних сімей;
- покращиться робота громадських організацій, об'єднань, клубних формувань, статутними завданнями яких є робота з сім'ями;
- збільшиться кількість дітей, охоплених заняттями в гуртках та клубах за місцем проживання;
- підвищиться роль сім'ї та відповідальність батьків за народження, навчання та виховання дітей.

7. Контроль та звітність по реалізації Програми

Відповідальні виконавці Програми щорічно до 10 січня подають в управління праці та соціального захисту населення інформацію про проведену роботу щодо виконання заходів Програми.

Хід виконання реалізації Програми здійснюватиметься управлінням праці та соціального захисту населення.

Начальник управління праці та
соціального захисту населення

С.Воронецький

Додаток 1
до міської Програми підтримки
сім'ї на 2016-2020 роки

Напрямки діяльності та заходи міської Програми підтримки сім'ї на 2016-2020 роки

№ з/п	Назва напрямку діяльності	Перелік заходів програми	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування тис.грн. у т.ч. по роках					
						всього	2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.
1	Підвищення престижу сім'ї та утвердження пріоритетності сімейних цінностей	Проводити рекламно-інформаційну роботу щодо пропаганди позитивного іміджу сім'ї	щороку	управління молоді та спорту, управління охорони здоров'я, управління культури і туризму	міський бюджет	7,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
		В бібліотеках міста проводити соціокультурні заходи, спрямовані на підготовку до сімейного життя, відповідального батьківства	постійно	управління культури і туризму	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		Надавати консультативно-психологічну допомогу родинам з питань виховання дітей у сім'ї	щороку	управління молоді та спорту, управління освіти	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		Проводити заходи, які пропагують родинні цінності, кращий досвід сімейного виховання до: «Міжнародного дня сім'ї», «Дня Матері», «Дня батька»	щороку	управління праці та соціального захисту населення, управління культури і туризму	міський бюджет	171,5	25,0	32,5	33,0	38,0	43,0

		В бібліотеках міста підготувати інформаційно-довідкові матеріали з метою підняття ролі чоловіка як батька в сім'ї	постійно	управління культури і туризму, управління праці та соціального захисту населення, управління охорони здоров'я	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		Проводити роботу з відродження та збереження національних сімейних традицій, обрядів і цінностей	щороку	управління культури і туризму, управління освіти	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		Організувати міські огляди-конкурси «Таланти багатодітної родини»	щороку	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	27,0	4,0	5,0	6,0	6,0	6,0
		Здійснювати вітання матерів, які народили малят в першу новорічну добу, на День Матері та на День міста	щороку	управління праці та соціального захисту населення, управління охорони здоров'я	міський бюджет	75,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
2	Впровадження навчання щодо підготовки молоді до подружнього життя	Розробляти та видавати інформаційні матеріали з питань сім'ї, підготовки молоді до подружнього життя та усвідомленого батьківства	щороку	управління молоді та спорту	міський бюджет	7,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

		Проводити «Всеукраїнські тижні планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я»	щороку	управління охорони здоров'я	не потребує фінансування.	-	-	-	-	-	-
		Забезпечувати надання медико-соціальних послуг дітям підліткового віку в умовах «Клініки дружньої до молоді» Хмельницької міської дитячої лікарні	щороку	управління охорони здоров'я	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
3	Здійснення заходів щодо попередження насильства в сім'ї	Організувати тренінги та семінари у навчальних закладах з питань запобігання і протидії насильству в сім'ї	щороку	управління освіти	міський бюджет	25,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
		Приймати участь у щорічній акції «16 днів проти гендерного насильства»	щороку	управління праці та соціального захисту населення, управління освіти, управління молоді та спорту	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		Забезпечувати проведення корекційної роботи з особами, які вчинили насильство в сім'ї, та жертвами домашнього насильства	постійно	управління праці та соціального захисту населення, управління молоді та спорту, служба у	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-

			справах дітей								
		Здійснювати заходи щодо активного залучення дітей із сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах до роботи в гуртках у позашкільних та загальноосвітніх навчальних закладах, в клубах за місцем проживання, в школах естетичного виховання	постійно	управління молоді та спорту, управління освіти, управління культури та туризму	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
4	Запобігання торгівлі людьми та її первинна профілактика	Проводити рейди перевірки щодо обмеження перебування дітей без супроводу батьків або осіб, які їх замінюють у закладах дозвілля, громадського харчування, розважальних закладах, на вулицях міста та інших громадських місцях після 22.00 год.	постійно	управління молоді та спорту, служба у справах дітей	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		Проводити інформаційно-просвітницьку роботу (тренінги, семінари, акції тощо) з питань протидії торгівлі людьми та попередження нелегальної міграції	щороку	управління праці та соціального захисту населення, управління молоді та спорту, управління освіти, служба у справах дітей	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-

		Надавати соціальну допомогу особам, які постраждали від торгівлі людьми	постійно	управління праці та соціального захисту населення, управління молоді та спорту, управління охорони здоров'я	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		Спеціалістам відповідних управлінь, які здійснюють заходи у сфері протидії людям приймати участь у навчальних семінарах та тренінгах	згідно плану	управління праці та соціального захисту населення, управління молоді та спорту, управління охорони здоров'я, служба у справах дітей	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
5	Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків	В навчальних закладах міста проводити просвітницькі заходи, спрямовані на формування у молоді рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, подолання стереотипних уявлень про роль чоловіка і жінки, рівного розподілу обов'язків щодо виховання	постійно	управління освіти, управління молоді та спорту	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-

		дітей В бібліотеках міста проводити тематичні літературні виставки: «3 родини йде життя людини», «Моя сім'я, моя родина в житті і долі України»	постійно	управління культури і туризму	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
6	Соціальні виплати	Забезпечити єдину технологію прийому громадян, які звертаються за призначенням усіх видів державної соціальної допомоги	постійно	управління праці та соціального захисту населення	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		Виплата щомісячної грошової допомоги на кишенькові витрати дітям-сиротам та дітям позбавлених батьківського піклування	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	1761,6	264,0	374,4	374,4	374,4	374,4
		Надання одноразової матеріальної допомоги особам, які опинилися в складних життєвих обставинах, в т.ч. учасникам АТО та вимушеним переселенцям	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	31 000,0	6 000,0	6 100,0	6 200,0	6 300,0	6 400,0
		Забезпечити придбання та впровадження нового програмного засобу з метою отримання високоефективних механізмів надання житлових субсидій	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	326,0	200,0	27,0	30,0	33,0	36,0

7	Соціальні пільги	Відшкодування пільг на житлово-комунальні послуги сім'ям окремих категорій населення: учасників АТО, учасників бойових дій в Афганістані, померлих ліквідаторів аварії на ЧАЕС, Почесних громадян м.Хмельницького, сім'ям, в складі яких 2 і більше інвалідів I групи	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	3 845,4	719,8	750,4	780,2	795,0	800,0
		Відшкодування витрат ХКП «Електротранс» від проїзду в міському транспорті та за надання проїзних документів окремим соціально-вразливим категоріям населення	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	4 957,9	981,7	990,0	992,2	996,0	998,0
		Компенсаційні виплати за пільговий проїзд, надані послуги зв'язку та інші передбачені законодавством пільги	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	160 000,0	30 000, 0	31 000,0	32 000,0	33 000,0	34 000,0
		Виявлення сімей соціально-вразливих категорій населення, які потребують встановлення лічильників для виміру об'єму води з подальшим відшкодуванням коштів за виконані роботи виконавцю робіт	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	500,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
		Організація літнього	постійно	управління	міський	6 453,1	1 172,8	1 267,8	1 337,5	1 337,5	1 337,5

		відпочинку та оздоровлення дітей пільгових категорій, що потребують особливої соціальної уваги та підтримки		освіти, управління молоді та спорту, управління праці та соціального захисту населення	бюджет						
		Забезпечення медичного супроводу літнього відпочинку та оздоровлення дітей пільгових категорій та дітей тимчасово переміщених із зони АТО	постійно	управління охорони здоров'я	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
8	Соціальні послуги	Надання комплексу послуг дітям-інвалідам в Хмельницькому міському центрі соціальної реабілітації дітей-інвалідів «Школа життя»	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	8 466,3	1 379,2	1 610,4	1 741,7	1 825,0	1 910,0
		Надання комплексу соціальних послуг молодим інвалідам в Центрі реабілітації та тимчасового перебування інвалідів з розумовою відсталістю «Родинний затишок»	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	6 561,8	999,2	1 232,0	1 350,6	1 420,0	1 560,0
		Надання реабілітаційних послуг та оздоровлення в Рекреаційному центрі сімейного типу по відновленню здоров'я	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	6 430,2	922,7	1 194,0	1 373,5	1 430,0	1 510,0

		дітей-інвалідів та інших груп населення з обмеженими можливостями «Берег Надії»									
		Компенсаційні виплати особам, які надають соціальні послуги	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	7 442,8	1 142,8	1 500,0	1 550,0	1 600,0	1 650,0
9	Робота багатодітними сім'ями	3 Поновлювати банк даних багатодітних сімей міста	постійно	управління праці та соціального захисту населення	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		3 Співпрацювати з установами, громадськими організаціями, благодійними фондами щодо надання допомоги малозабезпеченим багатодітним сім'ям	постійно	управління праці та соціального захисту населення	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
		3 Сприяти в присвоєнні багатодітним матерям почесного звання України «Мати - героїня» та вшанувати нагороджених	постійно	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	9,0	1,5	1,5	2,0	2,0	2,0
		Проводити свято для дітей з багатодітних родин до «Міжнародного Дня захисту дітей»	щороку	управління праці та соціального захисту населення, управління культури і	міський бюджет	46,0	8,0	9,0	9,0	10,0	10,0

			туризму							
	Проводити акцію для дітей з багатодітних родин «Збираємо дітей до школи» з врученням їм шкільного приладдя	щороку	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	108,8	16,8	20,0	22,0	24,0	26,0
	Залучати дітей з багатодітних сімей до святкових заходів, присвячених Дню міста	щороку	управління праці та соціального захисту населення	міський бюджет	39,0	6,0	7,5	8,0	8,5	9,0
	Організовувати відвідування дітьми з багатодітних родин благодійних театральних та циркових вистав	щороку	управління праці та соціального захисту населення, управління культури і туризму	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-
	Проводити казкове дійство для дітей з багатодітних родин до Дня Святого Миколая з врученням подарунків	щороку	управління праці та соціального захисту населення, управління культури і туризму	міський бюджет	117,5	22,5	23,0	23,5	24,0	24,5
10	Сприяння реалізації прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	Забезпечити своєчасне виявлення та постановку на облік дітей, які опинились у складних життєвих обставинах	постійно	служба у справах дітей	не потребує фінансування	-	-	-	-	-
	Проводити профілактичну роботу з батьками, опікунами,	постійно	служба у справах дітей	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	-

		підкувальниками, які ухиляються від виконання обов'язків із виховання дітей									
11	Висвітлення у засобах масової інформації стану реалізації сімейної політики	Організувати виступи на радіо, телебаченні, надавати матеріали для преси, розміщувати матеріали на сайтах	постійно	управління праці та соціального захисту населення, управління молоді та спорту, управління охорони здоров'я	не потребує фінансування	-	-	-	-	-	
Всього: фінансування з міського бюджету по роках:						238 378,9	43 989,0	46 267,5	47 956,6	49 346,4	50 819,4

Всього: 238 378,9 тис.гри.

Начальник управління

С.Воронецький

Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення Програми	Управління праці та соціального захисту населення
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	Постанова Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013р. №341 «Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року»
3.	Розробник Програми	Управління праці та соціального захисту населення
4.	Учасники (співвиконавці) Програми	управління освіти управління охорони здоров'я управління культури і туризму управління молоді та спорту служба у справах дітей
5.	Термін реалізації Програми	2016-2020 роки
6.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	бюджет м.Хмельницького
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього	238 378,9 тис.грн.

Начальник управління

С.Воронецький